

29.05.2018

Kokousaika 29.05.2018 16:00 - 17:47

Kokouspaikka Töysänkatu 2 D, 2. krs, kokoushuone Moreeni

Läsnä

Jäsenet

Pakarinen, Pia	apulaispormestari
Apter, Ted	
Diarra, Fatim	
Harms-Aalto, Martina	
Jalovaara, Ville	
Kivekäs, Otso	
Kopra, Pia	
Korkkula, Vesa	
Mohamed, Abdirahim	saapui 16:02, poistui 17:10, läsnä: 104 - 108 §:t
Niskanen, Dani	
Ahsanullah, Tarik	varajäsen poistui 17:10, läsnä: 102 - 108 §:t
Hannula, Markku	varajäsen
Valmu, Heikki	varajäsen

Muut

Grönholm, Niclas	ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja
Järvenkallas, Satu	varhaiskasvatusjohtaja
Kukkonen, Arja	lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Pohjolainen, Liisa	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Tervonen, Taina	vs. perusopetusjohtaja
Kemppi, Mauno	tilapalvelupäällikkö
Takanen, Kati	hallintojohtaja
Kopomaa-Weymarn, Mervi	tiedottaja
Lax, Jaana	hallintoasiantuntija
Palve-Kaunisto, Leena	palveluvastaava saapui 16:05, poistui 16:11, läsnä: 105 §
Vuontisjärvi, Tero	talous- ja suunnittelupäällikkö saapui 16:11, poistui 16:50, läsnä: 106 §, 107 §

29.05.2018

Puheenjohtaja

Pia Pakarinen

apulaispormestari
102-116 §

Esittelijät

Liisa Pohjolainen

kasvatuksen ja koulutuksen toimia-
lajohtaja

102-111 §, 113-115 §

Satu Järvenkallas

varhaiskasvatusjohtaja

112 §

Arja Kukkonen

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja
vapaan sivistystyön johtaja

116 §

Pöytäkirjanpitäjä

Jaana Lax

hallintoasiantuntija
102-116 §

29.05.2018

§	Asia	
102	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
103	Asia/2	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
104	Asia/3	Ilmoitusasiat
105	Asia/5	Suomen- ja ruotsinkielisen perusopetuksen aamupäivätoiminnan järjestäminen 9.8.2018 alkaen
106	Asia/6	Talousarvion 2018 ensimmäinen toteutumisenennuste
107	Asia/7	Vuoden 2019 talousarvioehdotuksen raami ja sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2019–2021 laatimisohteet
108	Asia/4	Maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelma 2018-2021
109	Asia/8	Toimivallan siirtäminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla hankinnoissa 1.6.2018 alkaen
110	Asia/9	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Aleksi Niskasen ym. aloitteesta koulukuraattorien ja koulupsykologien lisäämiseksi esiopetuksessa
111	Asia/10	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Petrus Pennasen ym. valtuustoaloitteeseen tilojen avaamisesta vuorotyötä tekevien yksinhuoltajien alakoululaisten lasten iltakerhoille
112	Asia/11	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Pilvi Torstin ym. aloitteesta lähikouluperiaatteen käyttöönotosta päiväkotipaikkapäätöksissä Helsingissä
113	Asia/12	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloitteeseen maksuttomista opiskelun välineistä toisen asteen opiskelijoille
114	Asia/13	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto tarkastuslautakunnalle vuoden 2017 arviointikertomuksesta
115	Asia/14	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto Lauttasaaren 2. ala-asteen ja päiväkodin hankesuunnitelmasta
116	Asia/15	Jäsenen ja kahden varajäsenen valinta ammatillisen koulutuksen opiskeluoikeustoimikuntaan

§ 102

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Fatim Diarran ja Heikki Valmun sekä varatarkastajiksi Ville Jalovaaran ja Otso Kivekkään.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Mirita Saxbergin ja Petra Malinin sekä varatarkastajiksi Ville Jalovaaran ja Otso Kivekkään.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.05.2018

Asia/2

§ 103

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten 14.-27.5.2018 tehtyjä päätöksiä:

Kasvatuksen ja koulutuksen hallintojohtaja 14.5.2018-23.5.2018

71 § Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, palvelumuotoilupalvelujen hankinta, Strategiahankkeen työpajat ja tapahtumat

72 § Ceepos-kassajärjestelmän hankinta kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle

74 § Hankintapäätös: 10 tapahtumateluttaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tapahtumiin

75 § Opetushallitus, valtionavustus lukiokoulutuksen kansainvälistymiseen

76 § Varhaiskasvatuksen toimipisteiden lattioiden peruspuhdistus, ikkuna- ja lasipintojen pesu sekä muut puhdistustyöt ajalla 1.6.2018 - 31.5.2019

77 § Opetushallitus, valtionavustus perusopetuksen, lukiokoulutuksen sekä varhaiskasvatuksen kansainvälistymiseen 2018; varhaiskasvatus, esi- ja alkuopetus

78 § Opetushallitus, erityisavustus 2018 perusopetuksen ja lukiokoulutuksen sekä kunnallisen varhaiskasvatuksen kansainvälistymiseen

79 § Stadin ammattiopiston shampoo- ja hoitoainetuotteiden option käyttöönotto ajalle 1.8.2018-31.7.2020

80 § Opetushallituksen valtionavustus kerhotoiminnan kehittämisen kouluille 1.8.2018 - 31.12.2018

81 §FC Kontu, Itä-Helsinki ry:lle myönnettävä lisäavustus perusopetuslain mukaiseen koululaisten iltapäivätoimintaan lukuvuoden 2017 – 2018 kevätlukukaudelle

82 § Kielteinen lisäavustuspäätös Vesaisten Helsingin piiri ry:n perusopetuslain mukaisen koululaisten iltapäivätoimintaan lukuvuodelle 2017-2018

83 § Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan Töysänkadun toimitilojen kalusteiden ja it-laitteiden inventaariot

84 § AV-laitteiden hankinta Prinsessantien toimipisteeseen

85 § Barnavårdsföreningen i Finland rf:lle myönnettävä lisäavustus perusopetuslain mukaiseen koululaisten iltapäivätoimintaan lukuvuoden 2017 – 2018 kevätlukukaudelle

86 § Opetushallitus, erityisavustus kotoutumisen edistämiseen 2018

87 § Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan hankintapäällikön viran täytäminen

Kasvatuksen ja koulutuksen varhaiskasvatusjohtaja 14.5.2018-24.5.2018

18 § Hoitopaikkojen määrän muutos 14.5.2018 lähtien Yliskylän varhaiskasvatustyksikössä

19 § Hoitopaikkojen lisääminen varhaiskasvatusalueelle 8 varhaiskasvatustyksikkö Arabia-Violan yhteyteen

20 § Hoitopaikkojen lisääminen, ryhmäperhepäiväkotitoiminta Metsäpirtti

22 § Hoitopaikkojen lisääminen varhaiskasvatusalueelle 7 varhaiskasvatustyksikkö Haaga-Kylätien yhteyteen

23 § Päiväkotien, ryhmäperhepäiväkotien ja perhepäivähoidon varakotien toiminta kesällä 2018

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja 17.5.2018-23.5.2018

35 § Kannel-perhepäivähoito Kaarela varhaiskasvatustyksikön perustaminen

36 § Oppisopimuskoulutuksena järjestettävän palvelulogiikan ammattitutkinnon tutkintokoulutuksen ja näyttöjen hankinta

37 § Stadin ammatti- ja aikuisopiston AD, verkot ja järjestelmät -projektin hankinnat

38 § Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimintasäännön hyväksyminen

39 § Varhaiskasvatustyksikkö Lappi-Pikkutyöllin muodostaminen 1.6.2018

40 § Kaasukäyttöisen kuorma-auton hankinta Stadin ammattiopiston käyttöön

29.05.2018

Asia/2

41 § Kuorma-auton hankinta Stadin ammattiopiston käyttöön

Kasvatuksen ja koulutuksen tietohallintopäällikkö 15.5.2018

15 § Hankinta, käyttäjähallinnan, API management ja API Gateway
projekteihin
liittyvät projektinhallintatyöt

Kasvatuksen ja koulutuksen perusopetusjohtaja 17.5.2018

23 § Koulujen A1- ja A2-kielten opetuksen vähimmäisoppilasmäärä

[Kasvatus- ja koulutus viranhaltijapäätökset](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.05.2018

Asia/3

§ 104 Ilmoitusasiat

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti merkitä tiedoksi seuraavat ilmoitusasiat:

- Kaupunginvaltuusto 25.04.2018 § 90 Pasilan Postipuiston asemakaavan muuttaminen (nro 12475, maaliikennekeskus): Kaupunginvaltuusto hyväksyi 17. kaupunginosan (Pasila, Pohjois-Pasila) postiliikenne- sekä moottoriajoneuvojen huolto- ja korjaamoalueita, rautatiealueita ja katualueita sekä 28. kaupunginosan (Oulunkylä, Maunulanpuisto) maaliikennekeskusalueita, puisto- ja katualueita ja kaupunginosan rajaa koskevan asemakaavan muutoksen 24.10.2017 päivätyn ja 27.3.2018 muutetun piirustuksen numero 12475 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.
- Kaupunginhallitus 23.04.2018 § 266 Helsingin Medialukion julkisivun ja vesikaton uusinta sekä ilmanvaihdon muutostyöt hankesuunnitelma: Kaupunginhallitus hyväksyi Helsingin Medialukion 4.1.2018 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 8 268 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonli säverottomana 8 310 000 euroa lokakuun 2017 kustannustasossa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.05.2018

Asia/5

§ 105

Suomen- ja ruotsinkielisen perusopetuksen aamupäivätoiminnan järjestäminen 9.8.2018 alkaen

HEL 2018-003050 T 12 01 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti, että perusopetuslain mukainen 1.–2.-luokkalaisten aamupäivätoiminta vakiinnutetaan osaksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palveluja lukuvuoden 2018–2019 alusta.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli Leena Palve-Kaunisto.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Leena Palve-Kaunisto, palveluvastaava, puhelin: 310 86809
leena.palve(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Opetuslautakunta päätti 28.3.2017, että Helsingissä järjestetään aamupäivätoiminnan kokeilu syksystä 2017 alkaen kaikissa suomen- ja ruotsinkielisten kaupungin peruskouluissa. Toiminta on tarkoitettu 1.-2. vuosiluokan oppilaiden aamupäivätoiminnan tarpeeseen, mutta toimintaan on voinut osallistua myös 3.-4. vuosiluokkien erityisen tuen päätöksellä olevia oppilaita.

Kokeilun aikana helsinkiläisiä huoltajia on osallistunut kahteen aamutoimintaa koskevaan kyselyyn. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala teki kyselyn aamupäivätoiminnan kokeilusta 6.–15.10.2017 välisenä aikana. Kyselyyn vastasi lähes 1400 huoltajaa. Lisäksi Opetushallituksen aamu- ja iltapäivätoiminnan kehittämisryhmä teki laajan valtakunnallisen aamu- ja iltapäivätoiminnan kyselyn joulutammikuun vaihteessa. Helsingiläisistä huoltajista lähes 1200 vastasi kyselyyn.

29.05.2018

Kouluille tehtiin marraskuussa 2017 kysely, jossa kysyttiin toiminnan järjestämisen kannalta keskeisiä kysymyksiä. Peruskoulujen rehtoreille ja koulunkäyntiavustajille on pidetty yhteistoiminta tilaisuus toukokuussa 2018. Tilaisuudessa esiin tulleita näkökulmia on huomioitu valmistelussa. Lisäksi valmistelussa on tehty lapsivaikutusten arviointia huomioiden erityisesti erilaisissa tilanteissa olevien lasten tarpeita ja mahdollisuuksia aamupäivätoimintaan osallistumiseen.

Kyselyjen, kuulemistilaisuuksien ja huoltajapalautteiden pohjalta on muodostettu kokonaiskuva aamupäivätoiminnan järjestämisen tarpeesta ja toteuttamisen periaatteista.

Toiminnan järjestäminen toteutetaan seuraavien periaatteiden mukaisesti:

Aamutoiminnan järjestämisessä noudatetaan perusopetuslain (628/1998) 8a luvussa säädetyjä toimintaperiaatteita. Lisäksi toimintaa ohjaavat Opetushallituksen perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011 (Määräykset ja ohjeet 2011:1) ja Helsingin kaupungin perusopetuksen iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma 1.8.2013. Aamupäivätoiminta tullaan kirjaamaan osaksi Helsingin koululaisten iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelmaa lukuvuoden 2018–2019 aikana. Aamupäivätoiminnan ohjaustunnit tullaan jatkossa liittämään osaksi perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionosuuslaskentaa. Toimintaa seurataan ja kehitetään kiinteänä osana iltapäivätoiminnan kehittämistä.

Alkusyksystä ja keskitalvella perheet käyttivät palvelua enemmän. Keskimäärin 15 % 1.-2. luokkalaisista ilmoittautui toimintaan lukuvuonna 2017–2018. Oppilaskohtainen osallistumisen kesto oli muutamia kausia.

Toiminnassa ei tarjota aamupalaa. Lapsilla on mahdollisuus nauttia omia eväitä.

Toiminnasta ei peritä asiakasmaksua.

Toimintaan hakeutuminen on perheille vapaa-ehtoista. Huoltajat ilmoittavat tarpeen osallistumiseen ja osallistumisen päättymisestä Wilma-oppilastietojärjestelmän kautta. Toimintaan ottamisesta ei tehdä erillistä päätöstä.

Aamutoimintaa järjestetään koulukohtaisia toiminta-aikoja noudattaen. Jos koulupäivä alkaa myöhemmin kuin koulukohtainen aloitusaika, järjestetään aamutoimintaa siihen ilmoittautuneille. Helsingin kaupungin koulut voivat alkaa klo 8.00–8.30 välisenä aikana.

29.05.2018

Asia/5

Helsingin erityiskuljetussopimukseen on kirjattu, että erityiskuljetussopimus koskee myös 1.-9. luokkien perusopetuslain mukaisessa aamu- ja iltapäivätoiminnassa mukana olevia erityisoppilaita, jotka eivät asian-
tuntijalausunnon mukaan selviydy koulumatkastaan julkisilla liikennevä-
lineillä. Kuljetukset aamupäivätoimintaan sovitaan räätälöidysti ja enna-
koidusti perheiden, koulun ja koulukuljetuksista vastaavan kuljetusfir-
man kanssa. Tärkeää on samanaikaisesti suunnitella toimintaan riittä-
vät ohjaajaresurssit.

Toimintaa järjestetään lähtökohtaisesti samassa toimintapaikassa jossa
lapsi käy koulua, tai sen välittömässä läheisyydessä kuten leikkipuis-
toissa.

Tämän hetken volyymin mukaisen toiminnan arvioidut vuosikustannuk-
set ovat 0,3 milj. euroa. Toiminta tulee ottaa budjetin laadinnassa huo-
mioon, jolloin arvioidaan tarve, laajuus ja siihen käytettävät eurot.

Lapsivaikutusten arviointi

Aamupäivätoiminta on tärkeä osa lapsen toiminnallisen koulupäivän
kokonaisuutta. Aamupäivätoiminta vähentää lasten yksinoloa aamuisin
sekä lisää lasten turvallisuuden tunnetta. Toimintaan osallistuminen
mahdollistaa yhteisleikin ja rakentaa kaverisuhteita ja myönteisten vuo-
rovaikutustaitojen kehittymistä. Lapsille järjestetty aamupäivätoiminta
tukee omalta osaltaan perheiden arjen ja työelämän yhteensovittamis-
ta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Leena Palve-Kaunisto, palveluvastaava, puhelin: 310 86809
leena.palve(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kasvatus ja koulutus

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 08.05.2018 § 84

HEL 2018-003050 T 12 01 01

29.05.2018

Asia/5

Päätös

Esittelijä poisti asian esityslistalta.

Käsittely

08.05.2018 Poistettiin

Esittelijä peruutti ehdotuksensa kokouksessa ennen keskustelun alkamista ja asia poistettiin esityslistalta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Leena Palve-Kaunisto, palveluvastaava, puhelin: 310 86809
leena.palve(a)hel.fi

29.05.2018

Asia/6

§ 106

Talousarvion 2018 ensimmäinen toteutumisennuste

HEL 2018-005610 T 02 02 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti merkitä tiedoksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vuoden 2018 talousarvion ensimmäisen toteutumisennusteen.

Lisäksi lautakunta kehotti kasvatuksen ja koulutuksen toimialaa antamaan toisen toteutumisennusteen yhteydessä selvityksen sopeuttamistoimenpiteistä talousarvioon sisällyttämättömien palkankorotusten rahoittamiseksi.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli Tero Vuontisjärvi.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Tarkkala-Hellström, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslian talousarvion toteutumisennusteista antaman ohjeen mukaan hallintokunnat tekevät vuonna 2018 neljä talousarvion toteutumisennustetta, joista tämä on ensimmäinen.

Toteutumisennusteet on annettava tiedoksi lautakunnalle. Lautakunnan on ryhdyttävä toimenpiteisiin, mikäli talousarvio ei ole toteutumassa.

Käyttötalouden tulojen ja menojen ennuste

29.05.2018

Asia/6

Käyttötalouden nettomenojen (menot-tulot) ennakoidaan ylittävän talousarvion 8,1 miljoonalla eurolla eli 0,3 %.

Tuloja arvioidaan kertyvän noin miljoona euroa eli 1,7 % enemmän kuin talousarviossa. Lisätulot kertyvät kaupungin saamista käyttötarkoitussidonnaisista valtionavustuksista sekä muusta ulkopuolisesta rahoituksesta, jota ei ole pystytty huomioimaan talousarviossa.

Menoja ennakoidaan kertyvän 9 miljoonaa euroa eli 0,8 % enemmän kuin talousarviossa. Menoylitys johtuu kaupungin saamista käyttötarkoitussidonnaisista valtionavustuksista ja muusta ulkopuolisesta rahoituksesta sekä palkankorotuksista, joita ei ole pystytty huomioimaan talousarviossa. Ulkopuolisella tulorahoituksella rahoitettavien menojen osuus ylityspaineesta on 4 miljoonaa euroa ja palkankorotusten 5 miljoonaa euroa. Toimialalla selvitetään mahdollisuuksia kattaa tulevia palkankorotuksia toimialan omasta budjetista. Sopeuttamismahdollisuudet raportoidaan lautakunnalle toisen ennusteen yhteydessä.

Investointimenojen ennuste

Irtaimen omaisuuden määrärahat ennustetaan käytettävän kokonaan eli talousarvion mukaisesti.

Sitovien tavoitteiden toteutuminen

Toimialalla on kaikkiaan kaksi sitovaa tavoitetta vuoden 2018 talousarviossa.

Toimialan sitovien toiminnallisten tavoitteiden ennakoidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Asiakasmäärät

Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa ennakoidaan olevan 195 lasta talousarviossa ennakoitua enemmän. Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa ennustetaan olevan 203 lasta vähemmän kuin talousarviossa. Yksityisen hoidon tuen lapsimäärän ennustetaan ylittävän talousarvion 325 lapsella. Kotihoidon tuen lapsimäärän ennustetaan jäävän talousarviosta 200 lapsella. Ostopalvelupäiväkodeissa lapsien määrän ennakoidaan puolestaan ylittävän talousarvion 70 lapsella.

Valtionosuuteen oikeuttavia oppilaita ja opiskelijoita ennakoidaan olevan kaikkiaan 60 851, eli noin 650 opiskelijaa (+ 1,3 %) enemmän kuin talousarviossa on ennakoitu. Suomenkielisessä perusopetuksessa oppilasmäärä ylittää talousarvion 391 (1%) oppilaalla ja suomenkielisessä lukiokoulutuksessa 65 opiskelijalla. Ruotsinkielisen perusopetuksen ja lukiokoulutuksen oppilasmäärä ylittää talousarvion 47 oppilaalla.

Suomenkielisen vapaan sivistystyön opetustuntimäärän ennustetaan jäävän 1 160 tuntia alle talousarvion tavoitteen ja opiskelijamäärän 500 opiskelijaa alle tavoitteen. Tuntimäärän vähennyksellä varaudutaan talousarvioon sisältymättömien palkankorotusten kattamiseen.

Ruotsinkielisen vapaan sivistystyön opiskelijamäärien ja opetustuntimäärien ennustetaan pysyvän talousarvion tasolla.

Stadin ammattiopiston opiskelijavuosimäärän ennustetaan toteutuvan talousarvion sekä järjestämisluvan mukaisesti. Tammikuun lopussa opiskelijavuosimäärä oli alle järjestämisluvan, mutta jatkuvan opiskelija-haun käynnistyttyä uusien opiskelijoiden määrän odotetaan kasvavan tavoitteiden mukaisiksi.

Kotikuntakorvausten perusteena olevien oppilasmäärien ennustetaan olevan talousarvion tasolla. Avustettavassa iltapäivätoiminnassa olevien oppilaiden määrän ennustetaan ylittävän talousarvion 1 000 lapsella. Tämä on osittain huomioitu jo lautakunnan hyväksymässä tulosbudjetissa.

Riskit ja toimintaympäristön muutokset

Budjettirahoitteisessa toiminnassa on epävarmuustekijöitä varhaiskasvatuksen talouden toteutumisen ennustamisessa. Varhaiskasvatuksen palvelujen kysynnän ennustaminen on haastavaa. Tämä johtuu väestönkasvusta, työllisyyden parantumisesta sekä elokuussa käynnistyvän viisi-vuotiaiden osittain maksuttoman (4 tuntia päivässä) varhaiskasvatuksen vaikutuksesta kysyntään. Ennusteeseen ei sisälly muita oleellisia muutoksia talousarviossa esitettyihin toimintaympäristön muutoksiin tai riskeihin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Tarkkala-Hellström, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.05.2018

Asia/7

§ 107

Vuoden 2019 talousarvioehdotuksen raami ja sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2019–2021 laatimisohteet

HEL 2018-005694 T 02 02 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti merkitä tiedoksi vuoden 2019 talousarvioehdotuksen raamin ja talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2019–2021 laatimisohteet.

Lisäksi lautakunta päätti hyväksyä esittelijän selvityksen valmisteluajataulusta ja -periaatteista toimialan talousarvioehdotuksen ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2019–2021 laatimiseksi.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli Tero Vuontisjärvi.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Tarkkala-Hellström, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuoden 2019 TAE raami ja laatimisohteet
- 2 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kehystarpeet 2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Yleistä

Kaupunginhallitus käsitteli kokouksessaan 14.5.2018 liitteenä olevia vuoden 2019 talousarvioehdotuksen raamia ja talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2019–2021 laatimisohteita ja päätti panna asian pöydälle. Kireästä valmisteluajataulusta johtuen lautakunnalle

esitellään kaupunginhallituksen pöydälle jättämä ohje. Mahdolliset muutokset tuodaan lautakunnalle tiedoksi kesäkuussa.

Lautakunnalla on mahdollisuus antaa toimialalle valmisteluun liittyviä ohjeita ja tavoitteita. Lisäksi lautakunnan tulee päättää talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksensa käsittelyajankohta ottaen huomioon kaupunginhallituksen antama valmisteluajataulu.

Laatimisolhjeiden kohdassa kolme on esitetty vuoden 2019 talousarvio- raamit, joita toimialat eivät voi ylittää talousarvioehdotuksessaan. Raamien lisäksi talousarvioehdotuksen lähtökohtana on kaupunginvaltuuston hyväksymä kaupunkistrategia vuosiksi 2017–2021. Kaupunkistrategiaa toteutetaan talousarvion ja taloussuunnitelman sekä toimialojen tulosbudjetin ja toimintasuunnitelmien kautta.

Kaupungin kokonaisraamit vuodelle 2019

Raamissa 2019 kaupungin toimintamenojen kasvu on mitoitettu strategian mukaisesti asukasmäärän kasvuun (arvio hieman alle 1,2 %) ja kustannustason nousuun (arvio + 2,6 %) vähennettynä vuotuisella 0,5 % tuottavuuden parantamisen tavoitteella. Näin laskettu kehysten kokonaiskasvu on vuoden 2018 kehyksiin verrattuna on + 3,28 %. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla tämä tarkoittaisi kehysten kasvattamista noin 37,5 miljoonalla eurolla vuoteen 2018 verrattuna.

Laatimisolhjeiden mukaan toimialojen tulee varautua toiminnassaan kulloinkin voimassa oleviin virka- ja työehtosopimuksiin raamin puitteissa. KVTES:n järjestelyerää varten raamiin on kuitenkin tehty keskitetty määrärahavaraus, joka kohdennetaan toimialoille paikallisneuvottelujen jälkeen talousarviovaiheessa.

Lisäksi ohjeissa on todettu, että kaupunginhallituksen käyttövaroihin on varattu 30 miljoonaa euroa kohdennettavaksi syksyllä varsinaisen talousarvion laatimisvaiheissa tärkeimmiksi nähtyihin muun muassa kaupunkistrategiaan liittyviin kohdennustarpeisiin.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan raami vuodelle 2019

Käyttötalous

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käyttötalouden menoraami on 1 168 598 000 euroa. Raami on 27 473 000 euroa eli 2,4 % korkeampi kuin kuluvan vuoden raami. Tulojen kehys on 57 456 000 euroa, mikä on 1 456 000 euroa eli 2,6 % enemmän kuin kuluvan vuoden tulokehys. Toimialan menokehysten kasvu jää siis alle tuottavuustavoitteen salliman 3,28 % kasvun noin prosenttiyksiköllä. Tuottavuustavoitteen

mukainen kehys olisi noin 10 miljoonaa euroa esitettyä kehystä suurempi.

Investoinnit

Kasvatuksen ja koulutuksen investointien eli irtaimen omaisuuden hankintojen määrärahakehys vuodelle 2019 on 27 075 000 euroa, mikä on noin 4 miljoonaa euroa eli 12,8 % vähemmän kuin vuoden 2018 vastaava raami. Irtaimen omaisuuden määrärahoilla rahoitetaan päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten tilojen kalustaminen ja varustaminen mukaan lukien toimialan tietotekniikkahankinnat sekä digitalisaatio-ohjelman toteuttaminen.

Toimialan toiminnalliset muutokset vuonna 2019

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on esittänyt kaupunginkanslialle maaliskuussa 2018 alustavan arvion vuoden 2019 toiminnallisista muutoksista ja niiden vaikutuksista menoihin. Muutoksia on käyty läpi kanslian ja toimialan välisissä raamineuvotteluissa huhtikuussa 2018. Maaliskuussa tehty arvio on liitteenä 2. Arvio on tehty palkkoja lukuun ottamatta vuoden 2018 hintatasolla eli siinä ei ole huomioitu kustannustason nousua.

Merkittävimpiä kustannuksia lisääviä tekijöitä ovat asiakasmäärän kasvu, tilavuokrien kasvu sekä sopimuspalkantarkistukset. Myös kaupunkistrategian toteuttamisen kustannukset kasvavat syksyllä 2018 käynnistyvien toimenpiteiden vaikuttaessa kustannuksiin kokovuotisina ja laajentuessa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan asiakasmäärä kasvaa alustavan arvion mukaan vuonna 2019 kuluvan vuoden talousarvioon verrattuna noin 2 500 asiakkaalla eli vajaalla 2,4 prosentilla. Suhteellisesti kasvu on siis kaksinkertainen verrattuna kaupungin 1,2 % väestönkasvuun, jolla tuottavuustavoitteen mukainen kaupungin taloudellinen liikkumavara on laskettu. Kasvu painottuu varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen, joissa molemmissa asiakasmäärän ennakoitaan kasvavan reilulla 1 000:lla. Iltapäivätoiminnan lapsimäärän ennakoitaan kasvavan noin 100:lla ja lukiokoulutuksen opiskelijamäärän vajaalla 100:lla.

Laatimishojien mukaan toimialojen tulee varautua toiminnassaan kulloinkin voimassa oleviin virka- ja työehtosopimuksiin raamin puitteissa. Uudet työehtosopimukset tulevat nostamaan toimialan henkilöstömenojen merkittävästi.

Toimialan vuokramenoja nostavat erityisesti peruskorjaukset, joiden kustannukset huomioidaan vuokrissa. Vuokrien mahdollisia inflaatiotarkistuksia ei huomioitu maaliskuun kasvuarviossa lainkaan. Laatimishojien

jeiden mukaan kaupungin sisäisiä tilavuokrien ja muiden sisäisten palvelujen hintojen tarkistukset päätetään talousarviovaiheessa tiedossa olevaan kustannustason muutokseen perustuen. Kaupunginkanslia ohjeistaa asian erikseen.

Toiminnallisissa muutoksissa on huomioitu myös kaupunkistrategian toteuttamisen lisäkustannukset. Syksyllä 2018 käynnistetyt toimenpiteet, kuten englanninkielisen varhaiskasvatuksen ja opetuksen asteittainen laajentaminen sekä A-kielen aloittaminen peruskoulun 1.luokalta vaikuttavat kustannuksiin kokovuotisina. Tarjontaa myös laajennetaan.

Lisäksi kustannuksia nostavina toiminnallisina muutoksina on huomioitu lähinnä kuntien velvollisuuksien laajeneminen toisen asteen opiskelijahuolto- ja palveluiden järjestämisessä. Reformin myötä velvoite laajenee kattamaan myös aikuisopiskelijoiden tarvitsemat palvelut sekä kaupungin itse järjestämässä koulutuksessa että muissa Helsingissä sijaitsevissa oppilaitoksissa. Asiakasmäärien kasvun myötä kasvaa myös toimialan kasvatus- ja opetushenkilöstön määrä, mikä lisää henkilöstöön liittyvien tukipalvelujen, kuten työterveyshuollon kustannuksia.

Muuta talousarvioehdotuksen valmistelussa huomioitavaa

Laatimishjeiden käsittelyn yhteydessä kaupunginhallitus voi hyväksyä talousarvion valmistelutyötä ohjaavia kannanottoja. Liitteenä olevaan laatimishjeeseen ei sisälly tällaisia kannanottoja.

Laatimishjeiden mukaan talousarvion 2019 menojen kokonaistaso tarkistetaan talousarviovalmistelun edetessä vastaamaan tuoreimpia ennusteita kustannustason muutoksesta ja väestönkasvusta. Lisäksi talousarviovalmistelun edetessä tullaan ottamaan huomioon valtion kuntatalousohjelman sekä valtion vuoden 2019 talousarvioehdotuksen vaikutukset määrärahojen mitoitukseen.

Toimialan valmisteluperiaatteet ja aikataulu

Lautakunta käsittelee kesäkuun kokouksessaan lausuntoa kaupungin talonrakennushankkeiden rakentamishjelmaluonnoksesta.

Toimialan talousarvioehdotus valmistellaan kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaan ja ohjeiden sisältämään raamiin. Talousarvioehdotuksen perustelutekstit valmistellaan ohjeiden liitteenä 1 olevan mallin mukaisesti.

Laatimishjeiden mukaan lauta- ja johtokuntien on tehtävä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksensa 28.8.2018 mennessä. Lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotuksen kanssa. Lausunnoissa on selvitet-

29.05.2018

Asia/7

tävä, miten aloitteessa esitetyt toimenpiteet on otettu huomioon talousarvioehdotuksessa.

Annetun aikataulun mukaisesti talousarvioehdotus ja talousarvioaloitteet käsitellään kasvatus- ja koulutuslautakunnassa elokuussa, viimeistään 28.8. pidettävässä kokouksessa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Tarkkala-Hellström, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuoden 2019 TAE raami ja laatimisohteet
- 2 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kehystarpeet 2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.05.2018

Asia/4

§ 108

Maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelma 2018-2021

HEL 2018-003730 T 12 00 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti hyväksyä liitteenä olevan maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelman vuosille 2018–2021.

Lautakunta edellyttää, että kehittämissuunnitelman seuraavassa vaiheessa käydään laajaa keskustelua kohderyhmien kanssa niin, että ne perheet joita suunnitelma koskee, kokevat, että ovat voineet vaikuttaa suunnitelman onnistuneeseen ja käytännönläheiseen toteuttamiseen ja että myös ruotsinkielistä integraatiopolkua käyttävät perheet kuullaan.

Käsittely

Vastaehdotus:

Martina Harms-Aalto: Lisäys päätökseen:

Lautakunta edellyttää että kehittämissuunnitelman seuraavassa vaiheessa käydään laajaa keskustelua kohderyhmien kanssa niin että ne perheet joita suunnitelma koskee kokevat että ovat voineet vaikuttaa suunnitelman onnistuneeseen ja käytännönläheiseen toteuttamiseen ja että myös ruotsinkielistä integraatiopolkua käyttävät perheet kuullaan.

Kannattaja: Ted Apter

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisäys päätökseen:

Lautakunta edellyttää että kehittämissuunnitelman seuraavassa vaiheessa käydään laajaa keskustelua kohderyhmien kanssa niin että ne perheet joita suunnitelma koskee kokevat että ovat voineet vaikuttaa suunnitelman onnistuneeseen ja käytännönläheiseen toteuttamiseen ja että myös ruotsinkielistä integraatiopolkua käyttävät perheet kuullaan.

Jaa-äännet: 1

Pia Kopra

Ei-äännet: 5

Tarik Ahsanullah, Ted Apter, Martina Harms-Aalto, Otso Kivekäs, Abdirahim Mohamed

29.05.2018

Asia/4

Tyhjä: 7

Fatim Diarra, Markku Hannula, Ville Jalovaara, Vesa Korkkula, Dani Niskanen, Pia Pakarinen, Heikki Valmu

Poissa: 0

Suoritettussa äänestyksessä Martina Harms-Aallon vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 5–1. Tyhjää äänesti 7.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Sari Ahola, opetuskonsultti, puhelin: 310 86212

sari.ahola(a)hel.fi

Nina Onufriew, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 42550

nina.onufriew(a)hel.fi

Virve Pirttikoski, erityissuunnittelija, puhelin: 040 6385999

virve.pirttikoski(a)hel.fi

Johanna Karlsson, vikarierande invandrarkoordinator, puhelin: 040 5505802

johanna.karlsson(a)hel.fi

Liitteet

1 Maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelma 2018-2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää hyväksyä liitteenä olevan maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelman vuosille 2018–2021.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupunkistrategiassa 2017–2021 on päätetty (27.9.2017, 321§), että kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle laaditaan maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelma. Tämä kehittämissuunnitelma on osa Helsingin kaupungin kotouttamisohjelmaa 2017–2021.

Maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelmaa työstettiin yhdessä kaupunginkanslian asiantuntijoiden kanssa. Kehittämissuunnitelman toimenpiteitä ideoitii yhteiskehittämisen menetelmällä neljässä eri työpajassa, joihin osallistui yhteensä noin 350 kasvatuksen ja koulutuksen työntekijää ja oppijaa varhaiskasvatuksesta, perus-

opetuksesta, toiselta asteelta sekä vapaasta sivistystyöstä. Lisäksi työpajoihin osallistui asiantuntijoita muilta toimialoilta ja järjestöistä.

Kehittämissuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet koskevat kaikkia kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla työskenteleviä varhaiskasvatuksesta vapaaseen sivistystyöhön sekä suomen- että ruotsinkielisissä palveluissa.

Maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelma perustuu neljään päätavoitteeseen, jotka jäsentyvät kolmeen pääteemaan.

Päätavoitteet ovat:

- Kaikilla helsinkiläisillä on yhdenvertaiset ja saavutettavat mahdollisuudet kasvatukseen, koulutukseen ja työelämään.
- Oppimisympäristöt, pedagogiset ratkaisut ja ohjaus edistävät sitä, että ulkomaalaistaustaisten oppimistulokset paranevat vastaamaan kantaväestön oppimistuloksia.
- Toimintakulttuuri on osallistavaa ja se perustuu jokaisen arvostukseen, tasavertaisuuteen, luottamukseen sekä oppijan omiin vaikutusmahdollisuuksiin.
- Henkilöstön osaaminen on kielitietoista ja ottaa huomioon asiakkaan monimuotoiset tarpeet.

Pääteemat ovat:

- Oppimisen edellytykset ja tuki
- Ohjaus, neuvonta ja siirtymät
- Osaamisen kehittäminen ja rekrytointi

Kehittämissuunnitelman toteutumista seurataan ja arvioidaan kasvatuksen ja koulutuksen johtoryhmässä. Kehittämissuunnitelmaa käsitellään ja toteutetaan yhdessä koko henkilöstön, oppijoiden ja huoltajien kanssa.

Lapsivaikutusten sekä terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelman toimenpiteillä parannetaan oppijoiden hyvinvointia, osaamista ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia kasvatukseen ja koulutukseen. Toimenpiteillä vaikutetaan oppijoiden osallisuuteen, oppimistulosten paranemiseen ja opinnoissa edistymiseen.

Tilastot ja tutkimukset osoittavat, että ulkomaalaistaustaisten osuus koulutuksen ja työn ulkopuolisista on suuri, heidän oppimistuloksensa

jäävät usein kantaväestöä heikommiksi ja suomalaistaustaisten ja ulkomaalaistaustaisten välillä on merkittäviä hyvinvointieroja.

Kehittämissuunnitelman toimenpiteillä tähdätään muutoksiin, joilla varmistetaan katkeamattomia opinpolkuja sekä vahvistetaan oppijoiden kielitaitoa muuttamalla toimintakulttuuria ja oppimisympäristöjä kielitieteiseksi. Toimenpiteillä vaikutetaan myös Suomessa syntyneiden ulkomaalaistaustaisen oppijoiden koulutuksen, työllistymisen ja osallisuuden toteutumiseen.

Kehittämissuunnitelmalle on laadittu mittareita, joilla seuraamme toimenpiteiden vaikuttavuutta ulkomaalaistaustaisten yhdenvertaisten mahdollisuuksien paranemiseen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Sari Ahola, opetuskonsultti, puhelin: 310 86212
sari.ahola(a)hel.fi
Nina Onufriew, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 42550
nina.onufriew(a)hel.fi
Virve Pirttikoski, erityissuunnittelija, puhelin: 040 6385999
virve.pirttikoski(a)hel.fi
Johanna Karlsson, vikarierande invandrarkoordinator, puhelin: 040 5505802
johanna.karlsson(a)hel.fi

Liitteet

1 Maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelma
2018-2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Palveluiden päälliköt
Asiantuntijat

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 08.05.2018 § 86

HEL 2018-003730 T 12 00 01

Päätös

29.05.2018

Asia/4

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Sari Ahola, opetuskonsultti, puhelin: 310 86212
sari.ahola(a)hel.fi

Nina Onufriew, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 42550
nina.onufriew(a)hel.fi

Virve Pirttikoski, erityissuunnittelija, puhelin: 040 6385999
virve.pirttikoski(a)hel.fi

Johanna Karlsson, vikarierande invandrarkoordinator, puhelin: 040 5505802
johanna.karlsson(a)hel.fi

29.05.2018

Asia/8

§ 109

Toimivallan siirtäminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla hankinnoissa 1.6.2018 alkaen

HEL 2018-005644 T 00 01 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti siirtää hankintojen toimivaltaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla 1.6.2018 alkaen liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi

Liitteet

1 kasko_hankintavaltuudet_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuuston hyväksymän (22.6.2016 § 196) hallintosäännön mukaan toimialalautakunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomaisen päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita (10 luku 1 § 2 momentti 3 kohta).

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti toimialan viranhaltijoiden hankintavaltuuksista 20.6.2017. Päätös on voimassa 31.5.2018 saakka. Näin ollen hankintavaltuuksista on tehtävä uusi päätös.

Esitykseen sisältyy eräitä tarkistuksia hankintavaltuuksiin. Esitetyt muutokset perustuvat toiminnan tarpeisiin. Valtuuksien suuruuksia on tarkasteltu kunkin viran tehtävistä ja tarpeista lähtien. Hankintavaltuuksia voi olla ainoastaan viranhaltijoilla.

Valtuuksia on esitetty tarkistettavaksi seuraavilta osin edelliseen päätökseen verrattuna:

29.05.2018

Asia/8

- Hankintavaltuuksia on rajattu yleisesti siten, että yleinen kaikkia toimialan hankintoja koskeva hankintavaltuus on jatkossa vain toimialajohtajalla, hallintojohtajalla ja hankintapäälliköllä. Muiden viranhaltijoiden hankintavaltuudet on rajattu koskemaan sitä palvelukokonaisuutta tai hallinto- ja tukipalveluja, jossa kyseinen viranhaltija työskentelee.
- Päätöksestä on poistettu sijaisten erittely jokaisen viranhaltijan kohdalla. Sijainen käyttää sijaistettavan hankintavaltuutta vain sijaisena toimiessaan eli käytännössä vuosi- ja sairauslomien sekä virkamatkojen aikana.
- Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön palvelukokonaisuuden johtajan hankintavaltuuksia on nostettu 100 000 eurosta 200 000 euroon huomioiden Stadin ammattiopiston hankintojen suuruus.
- Hankintapäällikön ja tietohallintopäällikön hankintavaltuuksia on nostettu 70 000 eurosta 100 000 euroon.
- ICT-kehityspäällikön hankintavaltuuksia on nostettu 30 000 eurosta 50 000 euroon.
- Suomenkielisten peruskoulujen rehtoreiden oppikirjoja koskevia hankintavaltuuksista on korotettu 60 000 eurosta 100 000 euroon. Ruotsinkielisissä peruskouluissa ei ole nostotarvetta, koska koulut ovat kooltaan suomenkielisiä kouluja pienempiä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi

Liitteet

1 kasko_hankintavaltuudet_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 110

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Aleksi Niskasén ym. aloitteesta koulukuraattorien ja kou- lupsykologien lisäämiseksi esiopetuksessa

HEL 2018-003212 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Oppilas- ja opiskeluhoitolain 1.8.2014 voimaantulon myötä Helsinkiin perustettiin esiopetuksen vastaavan kuraattorin toimi, joka sijoitettiin silloisen sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen lapsiperheiden perhetyöhön. Työ alkoi helmikuussa 2015. Esiopetuksen vastaavan kuraattorin tehtävänä on ennaltaehkäistä ja selvittää lasten ja perheiden ongelmia sosiaalityön keinoin yhteistyössä lasten, vanhempien, esiopetuksen työntekijöiden ja muiden auttamistahojen kanssa.

Toimialamuutoksessa ainoastaan kuraattorin toimi siirtyi kasvatukseen ja koulutuksen toimialalle. Psykologipalveluiden osalta toiminnan järjestäminen jatkui entisellään neuvolan psykologipalveluissa. Vuoden 2017–2018 aikana on keskusteltu ja arvioitu esiopetuksen oppilashuollon tarpeita sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan kanssa.

Esiopetuksen opiskeluhoollon palvelut eivät ole laajuudeltaan ja mitoitukseltaan vastanneet kasvatukseen ja koulutukseen toimialan mitoitusta 800 lasta kuraattoria ja 1000 lasta psykologia kohden. Esiopetus on puolipäiväistä, joten mitoituksen mukainen toiminta tarkoittaisi Helsingissä kolmea psykologin ja neljää kuraattorin vakanssia suomenkielisessä esiopetuksessa sekä yhtä vakanssia ruotsinkielisessä esiopetuksessa. Koska kasvatukseen ja koulutukseen toimialalla on jo yksi vastaava kuraattori, on lisätarve kolme psykologia ja kolme kuraattoria, sekä ruotsinkieliseen esiopetukseen yksi kuraattori. Yhteensä lisäkulut ovat vuositasolla 360 000 euroa.

Päätöksellä on merkittäviä lapsivaikutuksia, sillä varhainen tuki auttaa ehkäisemään ongelmien pahenemista ja lisää oppimisen edellytyksiä.

Esittelijä

kasvatukseen ja koulutukseen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi

29.05.2018

Asia/9

Liitteet

1 Aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt lausuntoa kasvatus- ja koulutuslautakunnalta 26.6. mennessä liitteenä olevasta valtuutettu Alekski Niskasén ym. valtuustoaloitteesta koulukuraattorien ja koulupsykologien lisäämiseksi Helsingin esiopetuksessa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 111

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Petrus Pennasen ym. valtuustoaloitteeseen tilojen avaa- misesta vuorotyötä tekevien yksinhuoltajien alakoululaisten lasten iltakerhoille

HEL 2018-001303 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että lapset ja nuoret pääsevät harrastamaan kouluilla tai koulujen läheisyydessä heti koulupäivän jälkeen ja alkuillasta. Koulutilojen käytöstä kello 17 asti päättää koulun rehtori. Iltapäivisin kouluilla järjestetään perusopetuslain mukaista iltapäivätoimintaa ja maksutonta kerho- ja harrastetoimintaa lapsille ja nuorille.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ei itse järjestä koululaisille läksy-, harrastus- ja ajanvietekerhoja iltaisin. Toiminnan järjestämisvastuu on seuroilla, järjestöillä, yhteisöillä, yrityksillä ja yksityisillä henkilöillä. Lasten ja nuorten vapaa-ajan toimintaan myönnetystä avustuksista vastaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala.

Leikkipuistojen ja päiväkotien tiloja vuokrataan iltaisin ja viikonloppuisin esimerkiksi perhejuhliin sekä toiminnan järjestämiseen ja kokouksiin.

Seurat, järjestöt, yhteisöt, yritykset ja yksityiset henkilöt voivat hakea myös koulujen, oppilaitosten ja työväenopistojen aula-, juhlasali- ja luokkatilojen käyttövuoroja illoiksi, viikonlopuiksi ja loma-ajoiksi. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan koulujen ja oppilaitosten liikuntatilojen ilta- ja vapaa-ajan käytön varaaminen siirtyi 1.7.2017 lukien kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalle.

Kaupunginjohtaja päätti 19.4.2017 asettaa kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteita valmistelevan työryhmän. Tilojen asukaskäytön helpottamiseksi ja yhtenäistämiseksi työryhmän tuli määritellä maksullisen ja maksuttoman käytön peruseriaatteet, kulunvalvonnan periaatteet sekä tietojärjestelmätarpeet sekä keskittyä erityisesti maksuttoman käytön periaatteisiin sekä omavalvonnan toteuttamisen mahdollisuuksiin.

Tavoitteena tuli olla, että kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialoilla on mahdollisimman selkeät ja yhtenäiset linjaukset tilojen asukaskäytöstä.

29.05.2018

Loppuraportissaan ”Kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteet kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialoilla” työryhmä toteaa seuraavaa:” Tilojen käyttö on maksutonta, mikäli kyseessä on pääasiassa helsinkiläisten avoimeen osallistumiseen perustuva järjestö- tai kansalaistoiminta. Toiminnalla on aina kasvatusta-, koulutusta-, nuorisotoimintaa-, liikunta- tai kulttuuripoliittista merkitystä. Toiminnan tulee lisätä alueen osallistumismahdollisuuksia, yhteisöllisyyttä, viihtyisyyttä tai vetovoimaisuutta. Maksutonta käyttöä on kaupungin oma toiminta, koulujen aamu- ja iltapäivätoiminta sekä luokkatoimikuntien, vanhempainyhdistysten ja vastaavien toiminta, yleishyödyllinen järjestö- ja kansalaistoiminta kaupunkikulttuurinen aktiivisuus, aktivismi, omaehtoinen järjestäytymätön harrastustoiminta ja taiteen perusopetuksen ryhmäopetus.”

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Leena Palve-Kaunisto, palveluvastaava, puhelin: 310 86809
leena.palve(a)hel.fi

Liitteet

1 Aloite iltatoiminnasta 2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatusta- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 7.6.2018 mennessä Petrus Pennasen ym. valtuustoaloitteesta tilojen avaamisesta vuorotyötä tekevien yksinhuoltajien alakoululaisten lasten iltakerhoille.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Leena Palve-Kaunisto, palveluvastaava, puhelin: 310 86809
leena.palve(a)hel.fi

Liitteet

29.05.2018

Asia/10

1

Aloite iltatoiminnasta 2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 112

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Pilvi Torstin ym. aloitteesta lähikouluperiaatteen käyt- tönotosta päiväkotipaikkapäätöksissä Helsingissä

HEL 2018-003221 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Pilvi Torstin ym. valtuustoaloitteesta koskien selvitystä lähikouluperiaatteen käyttöönotosta päiväkotipaikkapäätöksissä Helsingissä:

Palvelun järjestämistä ohjaavat periaatteet

Lapsen päivähoitopaikan, esiopetuspaikan ja perusopetuksen koulupaikan osoittamiseen vaikuttaa vallitseva lainsäädäntö sekä Helsingissä päätetyt periaatteet. Tällä hetkellä varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen alueellinen hakeutumisprosessi ja valintakriteerit poikkeavat toisistaan.

Helsingissä lähtökohtana on, että lapsi saa varhaiskasvatuspaikan mahdollisimman läheltä kotia. Tavoitteena on, että julkisella liikenteellä matka kotiovelta varhaiskasvatuspaikkaan on enintään 30 minuuttia. Esiopetuspaikka osoitetaan ensisijaisesti lapselle oman asuinalueen oppilaaksiottoalueella esiopetusta antavasta päiväkodista. Perusopetuksessa oppilaalla on ensisijainen oikeus käydä sitä koulua, jonka oppilaaksiottoalueella hän asuu. Oppilaan koulumatkan tulee olla mahdollisimman turvallinen ja lyhyt. Kaupunki osoittaa oppivelvolliselle lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa opetusta annetaan.

Monissa osissa kaupunkia palvelun suunnittelun pohjana olevat varhaiskasvatusalueet ja perusopetuksen oppilaaksiottoalueet poikkeavat toisistaan ja ovat maantieteelliseltä laajuudeltaan hyvin erikokoisia. Varhaiskasvatusalueet noudattelevat kaupungin tilastollisten alueiden rajoja (piirijako). Perusopetuksessa oppilaaksiottoalueiden rajat pohjautuvat palveluverkkosuunnittelutyöhön, oppilaiden ja koulujen tilapaikkojen määrään. Esiopetusalueet rakentuvat perusopetuksen oppilaaksiottoalueiden pohjalta. Esiopetusalueiden rajat poikkeavat joillakin alueilla oppilaaksiottoalueiden rajoista.

Vuonna 2017 noin 30 prosenttia suomenkielisen varhaiskasvatuksen lapsista vaihtoi päiväkotia siirtyessään varhaiskasvatuksesta esiopetukseen. Vuonna 2017 suomenkielisestä esiopetuksesta perusopetukseen siirryttäessä noin 73 prosenttia esiopetuksessa olleista jatkoi saman

oppilaaksiottoalueen koulussa, jossa esiopetusta tarjonnut päiväkoti si-
jaisi. Vuonna 2017 ruotsinkielisestä esiopetuksesta perusopetukseen
siirryttäessä lähes 100 prosenttia oppilaista jatkoi saman oppilaaksiot-
toalueen koulussa.

Helsingin kaupunkistrategian mukaan suomen- ja ruotsinkielinen var-
haiskasvatus ja perusopetus ovat vetovoimaisia lähipalveluita. Varhais-
kasvatusalueiden, esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaaksiottoaluei-
den yhdenmukaistaminen vahvistaisi lähipalvelukokonaisuutta. Yhte-
näinen palvelualue mahdollistaisi lapselle luontevan siirtymän ja eheän
opinpolun varhaiskasvatuksesta esiopetuksen kautta perusopetukseen.

Lähipalveluperiaate turvaa lapselle tutun fyysisen ja sosiaalisen ympä-
ristön, joka tukee hyvinvointia ja kasvua. Sujuvat siirtymät ja yhteistyö
siirtymävaiheissa tukevat varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen
toimintakulttuurien yhtenäistämistä.

Helsingin kaupungin strategia ohjaa aloitteen suuntaiseen työhön. Kas-
vatuksen ja koulutuksen toimialalla lähipäiväkotiperiaatteen suuntainen
lapsen opinpolun sujuvoittaminen on jo aloitettu yhteisellä varhaiskas-
vatuksen ja perusopetuksen keskustelulla, alueiden kokonaisuuksien
kuvaamisella sekä palveluverkkotyönä. Suomenkielistä esiopetusta py-
ritään järjestämään entistä enemmän koulujen kanssa samoissa tilois-
sa, jossa myös iltapäivän osalta varhaiskasvatus järjestetään.

Selvityksen laatiminen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa aloitteessa mainitun selvi-
tyksen tekemistä. Selvitys voidaan toteuttaa vuoden 2018 aikana, jonka
jälkeen arvioidaan tarkemmin tarvittavia toimenpiteitä ja aikataulua.

Selvitystyö edellyttää laajaa kokonaistarkastelua varhaiskasvatuksen,
esiopetuksen sekä perusopetuksen järjestämisestä ja hakeutumisesta.

Selvityksessä tulee kuvata varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perus-
opetuksen palvelunkäytön ja siirtymävaiheiden nykytilanne, palvelua-
lueisiin (oppilaaksiottoalueet), palvelutarpeeseen ja palveluverkkoon
liittyvät tekijät ja niiden kehitysnäkymät. Lisäksi on arvioitava yhtenäi-
seen lähipäiväkoti-peruskoulu-malliin siirtymisestä aiheutuvat tilatarve-
muutokset, vaikutukset tilasuunnitteluun, kustannusvaikutukset sekä
lapsivaikutusten arviointi.

Selvityksessä tulee määritellä lähipäiväkoti-peruskoulu-malliin uudistu-
neet periaatteet, kuvata lähipäiväkoti-peruskoulu-alueet sekä arvioida,
millä aikataululla uuteen malliin voidaan siirtyä. Selvitystyössä tulee ot-
taa huomioon digitalisaation mahdollisuudet palveluiden suunnittelus-
sa, palveluihin hakeutumisessa ja palveluiden käytössä.

29.05.2018

Esittelijä

toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Satu Järvenkallas, varhaiskasvatusjohtaja, puhelin: 310 43368
satu.jarvenkallas(a)hel.fi
Niclas Grönholm, ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja, puhelin: 310 86225
niclas.gronholm(a)hel.fi

Liitteet

1 Pilvi Torstin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt 21.6.2018 mennessä kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa Pilvi Torstin ym. valtuustoaloitteesta kokienselvitystä lähikouluperiaatteen käyttöönotosta päiväkotipaikkapäätöksissä Helsingissä 2019. Aloitteessa esitetään, että kaupunki selvittää vuoden 2018 aikana, mitä tarkoittaisi ja vaatisi, jos kaupunki olisi velvoitettu tarjoamaan päivähoitopaikat lähikouluperiaatteella eli samoja oppilaaksiottoalueita noudattaen kuin perusopetuksessa tehdään.

Esittelijä

toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Satu Järvenkallas, varhaiskasvatusjohtaja, puhelin: 310 43368
satu.jarvenkallas(a)hel.fi
Niclas Grönholm, ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja, puhelin: 310 86225
niclas.gronholm(a)hel.fi

Liitteet

1 Pilvi Torstin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 113

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloitteeseen maksuttomista opiskelun välineistä toisen asteen opiskelijoille

HEL 2018-002596 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti jättää asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Ville Jalovaara: Lautakunta jättää asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle Ville Jalovaaran ehdotuksesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Ulla Juhanko, koulutussuunnittelija, puhelin: 310 86469
ulla.juhanko(a)hel.fi

Arja Kukkonen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja, puhelin: 310 86850

arja.kukkonen(a)hel.fi

Niclas Grönholm, ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja, puhelin: 310 86225
niclas.gronholm(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Opetus- ja kulttuuriministeriö antoi 9.10.2017 Opetushallitukselle tehtäväksi selvittää lukioista ja ammatillisesta koulutuksesta aiheutuvia kustannuksia opiskelijoille ja heidän perheilleen (OKM/8/591/2017). Tavoitteena oli arvioida koulutuksen oppimateriaalien, työvälineiden ja kansallisten kokeiden aiheuttamia kustannuksia opiskelijoille sekä laatia arvio opiskelijoiden määrästä, joille lukiokoulutuksesta tai ammatillisesta koulutuksesta aiheutuvat kustannukset ovat muodostuneet tai voivat

muodostua kouluttautumisen esteeksi. Lisäksi tavoitteena oli kuvata nykyiset tukijärjestelmät, joiden kautta opiskelijan on tällä hetkellä mahdollista saada tukea opintoihin.

Alla oleva lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen kustannusten tarkastelu sekä kohderyhmän laajuuden arviointi, joille korkeat opiskelukustannukset voivat olla este kouluttautumiselle perustuu Opetushallituksen julkaisuun, Toisen asteen koulutuksen koulutuskustannuksia koskeva selvitys (liite 1).

Lukiokoulutus

Lukiokoulutukseen liittyviä kustannuksia on selvitetty seuraavista näkökulmista: oppikirjat ja muu opiskelumateriaali, kannettava tietokone, laskimet ja ohjelmistolisenssit, ylioppilastutkinnosta aiheutuvat kustannukset sekä lukion opetussuunnitelmasta ja toimintakulttuurista aiheutuvat kustannukset.

Opetushallituksen selvityksen mukaan lukio-opintoihin liittyvät välttämättömät kustannukset ovat keskimäärin 2500 euroa, kun opiskelussa käyttökelpoisen kannettavan tietokoneen hinnaksi arvioidaan 600 euroa. Mikäli opiskelijalla ei ole mahdollista hankkia omaa tietokonetta, lukiosta saa tarvittaessa tietokoneen lainaksi. Käytettyjen oppikirjojen hyödyntäminen on laajaa ja sillä voi merkittävästi pienentää kustannuksia.

Digitaalisten materiaalien käyttöön ottaminen ei näytä merkittävästi vähentävän kokonaiskustannuksia, koska niitä ei voi hankkia käytettyinä. Useimmat ylioppilaskirjoituksissa käytettävät ohjelmat ovat avoimen lähdekoodin maksuttomia ohjelmia. Ne ovat siten käytettävissä Abittikoejärjestelmässä ja vapaasti opiskelijoiden käytössä oppitunneilla. Osa käytettävistä ohjelmista on kaupallisia ja näiden ohjelmien käyttäminen oppitunneilla edellyttää, että opiskelijat ostavat ohjelmien lisenssit. Ohjelmien toimittajat tarjoavat lukiolaisille kolmenlaisia lisenssejä: vuosilisenssejä, pysyviä tai kolmen vuoden lisenssejä.

Opetushallituksen selvityksessä lukiolaiset jaettiin taloudellisen tilanteen mukaan kolmeen ryhmään. Yhteensä 35 prosentilla lukiolaisista tai heidän perheistään oli taloudellisia vaikeuksia. Heistä 17 prosentilla, eli yhteensä kaikista lukiolaisista 6 prosentilla, oli merkittäviä taloudellisia vaikeuksia. Lukiolaisista 65 prosenttia piti lukionkäynnin kustannuksia kohtuullisina, eikä heillä tai heidän perheillään ollut taloudellisia vaikeuksia.

Ammatillinen koulutus

Ammatillisessa koulutuksessa kustannukset vaihtelevat koulutusalan tai tutkinnon mukaan. Opetushallituksen selvityksessä kustannukset vaihtelivat 100 euron ja 780 euron välillä. Välittömästi koulutukseen liittyviä kustannuksia syntyi opiskelua varten hankittavista oppikirjoista ja muusta materiaalista. Osa henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetuista työvälineistä, koneista ja laitteista jää koulutuksen päätyttyä opiskelijalle. Osassa perustutkintoja opinnot edellyttävät tietokoneen hankintaa, tällöin kustannukset nousevat yli 1000 euroon.

Suomen ammattiin opiskelevien liitto SAKKI ry on toteuttanut vuosina 2015 ja 2017 Amisbarometri-kyselyn. Kysely on valtakunnallinen ja siihen vastasi 9638 opiskelijaa vuonna 2017. Amisbarometrissa on selvitetty muun muassa, kuinka paljon rahaa opiskelijat ovat käyttäneet opiskelussa tarvittaviin materiaaleihin ja välineisiin opintojensa aikana. Vuonna 2017 alle 20-vuotiaiden opiskelijoiden vastausten perusteella 0-200 euroa opiskelumateriaaleihin ja -välineisiin oli käyttänyt 57 % vastaajista ja 200–700 euroa 38 % opiskelijoista. Yli 700 euroa opiskelumateriaaleihin ja välineisiin oli käyttänyt 5 % vastaajista.

Amisbarometrissa opiskelijat, jotka olivat harkinneet keskeyttämistä, määrittivät taustalla olevia syitä. Näistä kolme tärkeintä oli vuonna 2017: ”nykyinen opintoala ei kiinnosta”, ”opiskelu ei kiinnosta” sekä ”en koe oloani hyväksi opiskeluryhmässäni”. Rahahuolet nousivat tuloksissa seitsemänneksi tärkeimmäksi syyksi (8 % vastanneista).

Yhteenveto Opetushallituksen selvityksestä

Opetushallituksen selvityksessä kerättyjen tietojen perusteella toisen asteen koulutuksesta välittömästi aiheutuvat kustannukset eivät yleensä näyttäydy ensisijaisena koulutuksesta eroamisen syynä tai koulutautumisen esteenä. Opiskelun aikana merkittäviä kustannuksia aiheuttavat myös asuminen, koulumatkat ja harrastukset.

Opintojen keskeyttämisen taustalla on yleensä opiskelijan henkilökohtaisia syitä. Silloinkin kun opinnot keskeytyvät taloudellisista syistä, ei voida yksiselitteisesti päätellä, onko kyseessä koulutuksesta välittömästi syntyvistä kustannuksista johtuva taloudellinen tilanne vai esimerkiksi perheen tai opiskelijan yleisestä taloudellisesta tilanteesta tai taloudenhallinnan ongelmista.

Yhteiskunnan tarjoamat taloudelliset tukijärjestelmät auttavat osaltaan toisen asteen opiskelijoita kustannusten kattamisessa. Opiskelijan ensisijaiset etuudet ovat opintoraha, asumislisä ja valtiontakaus opintolainaan. Perustoimeentulotuki on viimesijainen taloudellinen tuki, jota haetaan Kelasta. Sitä voi saada henkilö tai perhe, jonka tulot ja varat eivät riitä välttämättömiin joka päiväisiin menoihin. Täysi-ikäinen opiskelija voi pääsääntöisesti saada perustoimeentulotukea vasta sen jäl-

keen, kun hän on nostanut opintolainan. Alaikäisen opiskelijan ei tarvitse nostaa opintolainaa saadakseen toimeentulotukea.

Tarvittaessa opiskelija voi hakea toisen asteen tutkinnosta aiheutuviin erityisiin menoihin täydentävää toimeentulotukea kunnan sosiaalitoimesta. Tämän harkinnanvaraisen tuen heikkoutena on päätösten kirjavuus kuntien välillä sekä taloudellisen tuen riittämättömyys koko opintojen ajalle. Täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea voi saada vasta sen jälkeen, kun on hakenut perustoimeentulotukea Kelasta.

Oppimateriaalin lainaaminen ja kierrättäminen

Yksi ratkaisu voisi olla kehittää kirjastojen palveluja siten, että niistä voisi lainata lukion oppikirjoja. Haasteena tässä on oppikirjojen suuri määrä, jotta niillä voitaisiin tyydyttää lukiolaisten kurssikirjatarpeet huomioiden myös ruotsinkielinen oppimateriaali. Lisäksi lukion oppikirjojen kysyntä on hyvin kausiluonteista ja neljän viikon laina-aika ei palvele lukiolaisten tarpeita. Monet oppikirjat ovat samalla myös harjoituskirjoja, jolloin opiskelijat tekevät tehtäviä suoraan kirjoihin. Mikäli oppikirjojen käytössä edellytettäisiin yhteneväisyyttä, häviäisi tällöin opettajien pedagoginen vapaus valita oman oppiaineensa oppimista parhaiten tukevat oppimateriaalit. Monet opettajat käyttävät tällä hetkellä opetuksessaan rinnakkain kirjoja sekä sähköisiä materiaaleja.

Mikäli oppikirjojen lainaaminen tapahtuisi oppilaitoksissa, edellyttää se lisähenkilöstön palkkaamista lainausjärjestelmän ylläpitämiseen sekä materiaalin kuljettamiseen ja jakamiseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että oppilaitosten perustehtävänä ei ole toimia oppikirjojen jakelijana.

Lukion ja ammatillisen koulutuksen oppikirjojen ostaminen uutena tai käytettynä on hyvin organisoitu valtakunnallisen Jamera Oyn kautta. Valikoimaan kuuluvat myös laskimet, opiskelutarvikkeet ja digituotteet. Jameran toimipisteitä on Helsingissä kaksi ja tuotteita voi ostaa myös verkkokaupasta. Jameran etu opiskelijalle on siinä, että se ostaa käytettyjä oppikirjoja takaisin ympäri vuoden. Suomen Lukiolaisten Liiton laskelman mukaan opiskelija voi säästää oppikirjakustannuksissaan 500–700 euroa, jos hän hankkii kaikki oppikirjat käytettyinä.

Osassa lukioita opiskelijakunnat järjestävät jaksojen vaihtuessa kirjatoreja. Opiskelijat myös kierrättävät oppilaitoksen sisällä ja kaveripiirissä oppikirjoja keskenään.

Opiskelun välineiden aiheuttamat kustannukset Helsingin kaupungille

Alla esimerkkilaskemat, joissa molemmissa mukana kaupungin, yksityisten sekä valtion oppilaitosten helsinkiläiset ensimmäisen vuoden

opiskelijat (kotikunta väestörekisterissä Helsinki). Lukiokoulutuksen kustannukset on laskettu 2500 euroa/opiskelija ja ammatillisen koulutuksen kustannukset 1000 euroa/opiskelija. Opiskelijamäärät on poimitu Tilastokeskuksen aineistosta vuodelta 2016. Lukio-opiskelijoista on poistettu aikuislukioden opiskelijat. Ammatillisen koulutuksen osalta kohderyhmä on rajattu 16–20-vuotiaisiin Opetushallituksen selvityksen mukaisesti.

Helsingiläiset opiskelijat

Lukio-opiskelijoita 3590, joista

- 3259 opiskelee Helsingissä

- 295 muualla

Yhteensä 3590 x 2500 euroa

9 milj. euroa

Amm.opiskelijoita 2456, joista

- 1993 opiskelee Helsingissä

- 463 muualla

Yhteensä 2456 x 1000 euroa

2,5 milj. euroa

Kustannukset helsingiläisille

11,5 milj. euroa

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että mikäli päätös maksaa opiskelun välineet koskisi ainoastaan helsingiläisiä nuoria (kotikunta Helsinki), asettaisi se opiskelijat epätasa-arvoiseen asemaan oppilaitoksissa. Päätöstä tehtäessä on huomioitava myös ulkopaikkakuntalaiset opiskelijat, jotka opiskelevat Helsingissä sijaitsevilla oppilaitoksissa. Alla kustannuslaskelma perustuen Tilastokeskuksen 2016 aineistoon.

Ulkopaikkakuntalaiset opiskelijat

- 2755 lukioissa

6,9 milj. euroa

- 1072 amm.oppilaitoksissa

1 milj. euroa

Kustannukset ulkopaikkak.

7,9 milj. euroa

Kaikki kustannukset yhteensä

19,4 milj. euroa

Kustannuksia voidaan tarkastella myös Opetushallituksen selvityksen perusteella, jossa 35 prosentilla lukiolaisista tai heidän perheistään oli taloudellisia vaikeuksia hankkia opiskelun välineitä. Mikäli taloudellinen tuki kohdistettaisiin tarveharkintaisesti tälle kohderyhmälle, olisivat lu-

29.05.2018

kiokoulutuksen opiskelun välineiden aiheuttamat kustannukset noin 3 miljoonaa vuosittain.

Ammatillisen koulutuksen opiskelun välineiden aiheuttamia kustannuksia ei kysyty vastaavalla tavalla Opetushallituksen selvityksessä. Amisbarometrin 2017 vastausten mukaan suurin osa vastaajista (57 %) oli käyttänyt alle 200 euroa opiskelumateriaaleihin ja -välineisiin. Ainoastaan kahdeksan prosenttia vastaajista ilmoitti keskeyttämisen syyksi rahahuolet.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että mikäli Helsingin kaupunki varautuu maksamaan kaikille helsinkiläisille sekä Helsingissä opiskeleville nuorille toisen asteen maksuttoman koulutuksen, houkuttelee se jatkossa yhä enemmän opiskelijoita Helsinkiin, jolloin toisen asteen koulutuskustannukset kasvavat.

Helsingin nuorisoneuvosto on ottanut kantaa toisen asteen koulutuksen kustannusten vähentämiseen digitalisaatiota hyödyntämällä. Kannanotossa (liite 2), todetaan seuraavaa: "Fyysisten, paperisten kirjojen merkitystä koulutuksessa ei saa unohtaa, mutta Helsingin tulee silti löytää uusi suunta ja hyödyntää sähköisiä kirjoja ja alustoja. Sähköiset ratkaisut ovat usein halvempia ja ympäristöystävällisempiä."

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on kilpailuttanut peruskoulujen oppikirjat ja niihin liittyvät sähköiset materiaalit vuoden 2018 alussa (kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös 13.2.2018, § 28). Tehty hankintasuopimus mahdollistaa myös lukion oppikirjojen ja sähköisten materiaalien hankinnat. Hankinta edellyttää kuitenkin, että lukiot tilaisivat tiettyjen oppikirjakustantajien kirjasarjoja suuria määriä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että jokaisella nuorella on tasavertaiset mahdollisuudet toisen asteen koulutukseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa valtakunnallisten ratkaisujen etsimistä nuorten koulutuksen turvaamiseksi. Yksi näistä on valtion budjettiriihesä keväällä tehty päätös maksaa vähävaraisille opiskelijoille opintotuen yhteydessä 46 euroa kuukaudessa oppimateriaalilisää. Oppimateriaalilisää tullaan opetusministeriön mukaan maksamaan yksin asuville 16- ja 17-vuotiaille sekä vanhempiansa luona asuville alle 20-vuotiaille, mikäli vanhempien yhteenlasketut tulot ovat alle 40 950 euroa vuodessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että mikäli Helsingin kaupunki varautuu maksamaan kaikille helsinkiläisille nuorille sekä Helsingissä opiskeleville nuorille toisen asteen maksuttoman koulutuksen, ovat kustannukset 19,4 miljoonaa vuosittain.

Lapsivaikutusten arviointi

Opetushallituksen selvityksen mukaan toisen asteen koulutuksesta välittömästi aiheutuvat kustannukset eivät yleensä näyttäyty ensisijaisena koulutuksesta eroamisen syynä tai kouluttautumisen esteenä. Vastaavaa selvitystä helsinkiläisten nuorten tilanteesta ei ole tehty. Joka tapauksessa opiskelussa tarvittavan taloudellisen tuen tarve koskee vain osaa helsinkiläisistä nuorista, ei koko ikäluokkaa.

Mikäli kaikille helsinkiläisille sekä Helsingissä sijaitsevilla oppilaitoksissa opiskeleville nuorille varataan erillinen määräraha opiskelun välineisiin, on haasteena varmistaa määrärahan käyttö juuri kyseiseen tarkoitukseen.

Yhteishaun yhteydessä on keskeistä tiedottaa lukio-opintojen ja ammatillisen koulutuksen todellisista kustannuksista ja siitä, että opiskelun välineisiin on mahdollista saada tukea. Perheen taloudellinen tilanne ei saa määritellä nuoren koulutusvalintaa peruskoulun jälkeen.

Yksi keskeinen näkökulma toisen asteen koulutuksen kustannuksiin on lapsilisän loppuminen 17-vuotiaana. Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että valtakunnan tasolla tulisi pohtia lapsilisän mahdollista jatkamista 19 ikävuoteen saakka.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 21.6.2018 mennessä sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloitteesta maksuttomista opiskelun välineistä toisen asteen opiskelijoille Helsingissä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Ulla Juhanko, koulutussuunnittelija, puhelin: 310 86469
ulla.juhanko(a)hel.fi

Arja Kukkonen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja, puhelin: 310 86850

arja.kukkonen(a)hel.fi

Niclas Grönholm, ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja, puhelin: 310 86225
niclas.gronholm(a)hel.fi

Liitteet

- 1 OPH Toisen asteen koulutuskustannuksia koskeva selvitys
- 2 Nuorisoneuvoston lausunto Toisen asteen koulutuksen kustannusten vähentäminen

Muutoksenhaku

29.05.2018

Asia/12

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 114

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto tarkastuslautakunnalle vuoden 2017 arviointikertomuksesta

HEL 2017-005026 T 00 03 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi tarkastuslautakunnalle seuraavan lausunnon:

4.2. Hankintojen ohjaus

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on keskitetty hankintatoimi. Hankintayksikön vakanssimäärää on lisätty organisaatiouudistuksen jälkeen kahdella työntekijällä ja tietohallintopalveluissa on kaksi uutta vakanssia ICT-hankintojen hoitamiseen.

Toimialan hankintaprosessin uudistaminen ja kehittäminen on käynnistetty ICT-hankinnoista. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on laadittu prosessikuvaus ICT-hankintoihin. ICT-hankintaprosessia hyödynnetään muiden hankintojen prosessinmäärittelyssä.

ICT-prosessin määrittely käynnistyi ulkopuolisen konsultin kanssa laatimalla arvio ICT-hankintojen nykytilasta. Arvion perusteella toimialan johto käynnisti prosessin määrittelyn. Prosessissa määriteltiin koko ICT-hankintojen elinkaari: hankintojen tarpeen määrittelystä, laitteiden elinkaaren hallintaan. ICT-hankintaprosessi valmistui helmikuussa 2018.

ICT-hankintaprosessin käyttöönotto on parhaillaan käynnissä. Käyttöönottoon liittyy kiinteästi koulutukset, jotka kattavat palvelukokonaisuuksien ja hallinto- ja tukipalveluiden johtajat ja päälliköt, koulujen ja oppilaitosten rehtorit, päiväkotien johtajat, ICT-hankintatiimin, taloushallinnon hankintoihin osallistuvat henkilöt, koko tietohallinnon ja muut nimetyt henkilöt hallinto- ja tukipalveluista.

Hankintavaltuuksia on alennettu ja määritelty tarpeiden mukaan. Tar kennukset on tehty toimialaa valmisteltaessa. Toimialan yleistä hankintaprosessia ollaan kehittämässä ICT-hankintaprosessikuvauksen pohjalta yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa.

Toimialan johtoryhmä on käsitellyt kaupungin eettiset periaatteet ja väärinkäytösten menettelytavat johtoryhmässä joulukuussa 2017. Johtoryhmässä todettiin, että eettiset periaatteet ja menettelytavat väärinkäytöstilanteissa on käsiteltävä hallinnossa ja palvelukokonaisuuksissa,

palveluissa ja yksiköissä. Johto ja esimiehet vastaavat siitä, että periaatteet tunnetaan ja niitä noudatetaan.

Eettiset periaatteet ja väärinkäytösten menettelytavat on viety toimialan intrasivuille toimialan toimintatapaohjeisiin. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tulee seuraamaan eettisten periaatteiden ja väärinkäytösten menettelytavan ohjeistuksen käsittelyä sähköisen työkalun avulla vuoden 2018 aikana.

Myös hankintoihin ja niiden eettisiin periaatteisiin liittyvän ohjeistuksen löydettävyyttä on parannettu. ICT-hankintaprosessi löytyy Helmi-intran tietohallinnon hankintojen sivulta. Lisäksi ICT-hankintatiimin palvelukonaisuuksien edustajia on ohjeistettu viestimään ICT-hankintaryhmän linjauksista palvelukokonaisuuksiin. Näiden lisäksi tietohallinto on käynnistänyt kuukausikirjeiden julkaisun, jossa viestitään myös ICT-hankintoihin liittyvistä asioista.

4.7. Lasten ja nuorten mahdollisuus harrastaa

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on varmistanut osaltaan koulutilojen saatavuutta lasten ja nuorten harrastustoimintaan. Liikuntatilojen varaamista on keskitetty ja selkeytetty siirtämällä koulujen ja oppilaitosten liikuntatilat 1.7.2018 alkaen kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan hallintaan ja tilavarausjärjestelmään. Muut koulun tilat ovat kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilavarausjärjestelmässä.

Liikuntatilat ovat varattavissa kello 17–22 välisenä aikana sekä koulujen loma-aikoina. Omavalvonta, joka on käytössä 69 koulussa, on laskenut tilavuokria ja madaltanut kynnystä koulutilojen vuokraamiseen.

Kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialat järjestivät yhdessä tammikuussa tiedotustolaisuuden taiteen perusopetuksen toimijoille tilojen saatavuudesta niiden käytön lisäämiseksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialat ovat yhdessä työstäneet muistion kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteista. Periaatteet varmistavat osaltaan tilojen käytön saatavuutta lasten ja nuorten harrastustoimintaan.

4.8. Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen ammatillisessa peruskoulutuksessa

Stadin ammattiopistossa on kehitetty erilisiä toimia osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen. 1.1.2018 voimaan tullut lakimuutos vahvistaa osaltaan opiskelun henkilökohtaistamista. Hakeutumisvaiheessa tunnistettu ja tunnustettu osaaminen on perusta yksilöllisen koulutuspolkuun.

Seinätoimintaa työpajatoimintaa on laajettu sekä uusien yrityskumppaneiden kanssa että aloittamalla työpajatoimintaa uusilla aloilla kuten ICT-asennuksessa. Avoimia opintoja on edelleen kehitetty valtakunnallisissa hankkeissa siten, että sisällöt helpottavat osaamisen tunnistamista ja tunnustamista. Osaamisen osoittamisessa ja dokumentoinnissa on myös lisätty digitaalisten osaamismerkkien käyttöä.

Työkokeilussa hankitun osaamisen tunnistamista on kehitetty pelillistämällä osaamisen hankkimista digitaalisen oppimispelin avulla (Pelamalla paremmaksi- konsepti). Myös kaupungin kesätöistä saatavat ammatillisten tutkintojen mukaan annetut osaamistodistukset laajenevat kesällä 2018 yhä useampiin työtehtäviin.

4.9. Oppisopimuskoulutukselle asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Stadin ammattiopiston oppisopimuksen tukipalveluja on vahvistettu. Oppisopimusopiskelijan kannalta merkittävä muutos on ammatillisen koulutuksen uuden lainsäädännön mukana tuoma oikeus kuraattori- ja psykologipalveluihin.

Lisäksi tukipalveluja on vahvistettu Stadin ammattiopiston työelämä- ja oppisopimuspalveluissa palkkaamalla kokopäiväinen ohjaava opettaja sekä kaksi suomi toisena kielenä opettajaa. Opettajat jalkautuvat oppisopimustyöpaikoille ja antavat ohjausta sitä tarvitseville. Suomi toisena kielenä opetuksessa hyödynnetään digitaalisia välineitä ja ryhmämuotoista opetusta, jossa opiskelijat voivat saada toisiltaan vertaistukea.

Maahanmuuttajataustaisille sekä alle 30-vuotiaille nuorille on käynnistetty oppisopimuksen aloitusjaksot, joissa käydään läpi työelämätietoutta ja oppisopimuskoulutuksen käytänteitä sekä kartoitetaan tuen ja ohjauksen tarvetta. Samalla opiskelijat tutustuvat ohjaavaan henkilöstöön, joka edesauttaa tuen ja ohjauksen antamista.

Pitkäaikaistyöttömille on mahdollisuus oppisopimuksen orientaatiojaksoon. Orientaatiojaksosta vastaa erityisopettaja, jonka tuki- ja ohjauspalvelut jatkuvat oppisopimuksen syntymisen jälkeenkin. Jaksolla käydään läpi työelämätietoutta, kartoitetaan aiempaa osaamista ja soveltuva alaa sekä hyödynnetään työkokeilua oppisopimuksen ennakkojaksoa.

Työpaikkaohjaajakoulutuksiin on lisätty erilaisia teema-koulutuksia. Teemoja ovat: ”Erityisen tuen tarpeessa olevan opiskelijan ohjaaminen”, ”Nuorten ohjaaminen” ja ”Monikulttuurinen työyhteisö”. Työpaikkaohjaajille kehitettyä Ohjaan.fi -ohjausalustaa käytetään aktiivisesti.

Oppisopimuksen tukipalveluja kehitetään edelleen Stadin ammattiopistossa sekä yhteistyössä metropolialueen verkostossa.

4.13. Terveyden edistäminen Sutjakka stadi -toimenpideohjelman avulla

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala kannustaa peruskoulujen yläasteita ja toisen asteen oppilaitoksia ravintolatoimikuntien perustamiseen, jos toimikuntia ei vielä ole. Opetusvirasto ohjeisti 25.5.2014 kouluja ja toisen asteen oppilaitoksia perustamaan ravintolatoimikuntia tai integroimaan niiden toiminnan osaksi olemassa olevia rakenteita. Toiminnan käynnistämistä varten ravintolatoimikuntatoiminta mallitettiin. Vastuu toiminnan käynnistämisestä on ollut kouluilla ja toisen asteen oppilaitoksilla.

Ravintolatoimikunta- ja ruokaraatitoiminnan avulla nuoret osallistuvat ja vaikuttavat kouluruokailuun. Osallistamisella varmistetaan ruoan mieluisuus ja houkuttelevuus. Tavoitteena on ruokailun käyttöasteen nostaminen sekä Opetushallituksen kouluruokailufoorumin asettama ”Kaikki syövät” -tavoitteen toteuttaminen Helsingissä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palvelukokonaisuudet kannustavat ja kehottavat kouluja ja toisen asteen oppilaitoksia käynnistämään ravintolatoimikuntatoiminnan lukuvuoden 2018–2019 aikana, mikäli toimintaa ei ole vielä käynnistetty. Vastuu toiminnan käynnistämisestä tulee olemaan kouluilla ja toisen asteen oppilaitoksilla. Palvelukokonaisuudet seuraavat toiminnan käynnistymisen toteutumista.

Liikkuva koulu -hanke on käynnistetty toisella asteella vuonna 2017. Toiminnan suunnittelussa ovat keskeisessä roolissa olleet opiskelijat. Osallistamalla opiskelijat mukaan liikuttavamman oppimisympäristön ideointiin, saadaan aikaan houkuttelevia ja kestäviä ratkaisuja.

Hankkeessa pureudutaan:

- aktivoiviin opiskeluympäristöihin (painot, tangot, tasapainolaudat, lattiasteipit jne.),
- aktiivisemmän toimintakulttuurin luomiseen, (liikettä oppitunneilla, välitunneilla, sisällä ja ulkona),
- yhteisölliseen liikkumiseen (ryhmien väliset haastekisat, perinneleikit ja pelit, tapahtumat jne.) sekä
- harrastus- ja kerhotoiminnan lisäämiseen osaksi koulupäivää ja sen jälkeen.

Keskeisiä toimijoita ovat oppilaitoksen hyvinvointiryhmät sekä liikkuva koulu- hankkeen opettajat. Toiminnalla luodaan systemaattisempi, erilaiset liikkujaryhmät huomioiva ohjelma, joka kytkeytyy osaksi tutkintokoulutuksen osaamisvaatimuksia uusien tutkinnon perusteiden mukaisesti esimerkiksi työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden näkökulmista.

Esittelijä

29.05.2018

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Lyra-Katz, erityissuunnittelija, puhelin: 310 86706
anna.lyra-katz(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Arviointikertomus 2017
- 2 Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tarkastuslautakunta hyväksyi 10.4.2018 vuoden 2017 arviointikertomuksen ja pyytää 29.5. mennessä kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa sen kohdista 4.2., 4.7–4.9. ja 4.13.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Lyra-Katz, erityissuunnittelija, puhelin: 310 86706
anna.lyra-katz(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Arviointikertomus 2017
- 2 Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Tarkastuslautakunta 10.04.2018 § 32

§ 115

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto Lauttasaaren 2. ala-asteen ja päiväkodin hankesuunnitelmasta

HEL 2017-012792 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunkiympäristön toimialalle 21.12.2018 päivätystä Lauttasaaren 2. ala-asteen ja päiväkodin hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon ja lausui lisäksi seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa pääosin hyvin tarveselvityksessä asetettuja tavoitteita. Jatkosuunnittelua varten tulee kuitenkin kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin.

Hankkeen kustannuksia tulee seurata tiiviisti suunnittelun kaikissa vaiheissa kustannustavoitteen saavuttamiseksi. Hankesuunnitelmassa mainitussa vuokra-arviossa tulee pitäytyä. Lisäksi tulee varmistaa hankkeen valmistuminen aikataulun mukaisesti.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstön hankesuunnitelmavaiheen viitesuunnitelmista 6.11.2017 antama lausunto, joka on etukäteen välitetty hankkeen osapuolille tiedoksi, on otettava huomioon jatkosuunnittelussa.

Kokkapuistoon rakennettava pieni ulkokenttä ei sisälly hankesuunnitelmaan. Kenttä oli kuitenkin mainittu vuokrausta koskeneessa kiinteistölautakunnan laatimassa päätösesityksessä kaupunginhallitukselle ja näin ollen myös opetusviraston tarveselvityksessä. Vastaava kenttä tai muulla tavoin riittävät ulkoliikuntamahdollisuudet tulee hankkeen toteutuksen yhteydessä varmistaa.

Suunnittelutyön edetessä tulee ratkaisujen yksityiskohdista sopia yhdessä käyttäjän kanssa.

Helsingin kaupungin opetuksen digitalisaatio-ohjelman ja varhaiskasvatuksen digiohjelman käytännön toteutuksessa tulee kiintokalusteiden ja tietoteknisten ratkaisujen yksityiskohdat suunnitella kiinteässä yhteistyössä käyttäjän kanssa.

Toimitilaturvallisuuteen liittyvät ratkaisut tulee sovittaa yhteen avoimen oppimisympäristön suunnittelutavoitteiden kanssa ja ratkaisujen yksityiskohdissa on huomioitava myös tilojen monipuolinen käyttö, mm. toisten hallintokuntien ja alueen asukkaiden kanssa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

Postiosoite
PL 51300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Töysänkatu 2 D
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 8600
Faksi
+358 9 86390

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI2922661800003009
Alvno
FI02012566

29.05.2018

Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Ilari Suomalainen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 86492
ilari.suomalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lauttasaaren 2. ala-aste ja lpk_Työsuojelun yhteistoimintahenkilöstön lausunto
- 2 Lauttasaaren toinen a-a ja lpk hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristön toimiala on pyytänyt lausuntoa kasvatus- ja koulutuslautakunnalta 21.12.2018 päivätystä - osoitteeseen Vattuniemenkuja 4 - suunnittelun Lauttasaaren 2. ala-asteen ja päiväkodin hankesuunnitelmasta.

Päätökset ja hanke

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto on hyväksynyt opetusviraston laatiman tarveselvityksen kokouksessaan 13.12.2016 ja Varhaiskasvatuslautakunta varhaiskasvatusviraston laatiman tarveselvityksen kokouksessaan 17.1.2017.

Uudishanketta on edeltänyt peruskorjausvaihtoehto, jossa tontin nykyinen rakennus olisi korjattu ja muutettu koulu- ja päiväkotikäyttöön. Vuokrauksesta on kaupunginvaltuuston päätös 18.1.2017. Hanke on valtuustopäätöksen jälkeen muuttunut peruskorjaushankkeesta uudishankkeeksi kuitenkin niin, että hankkeen laajuus ja vuokra ovat pysyneet valtuustopäätöksen mukaisina.

Hankesuunnitelma on laadittu Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet-palvelun ja kiinteistönomistajan kanssa yhteistyönä.

Suunnittelusta ja toteutuksesta vastaa eQ Varainhoito Oy. Kaupunkiympäristö-toimialan rakennetun omaisuuden-palvelukokonaisuuden tilapalvelut vuokraa tilat eQ Varainhoito Oy:lta ja vuokraa ne edelleen kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käyttöön, ala-asteen ja päiväko-

din toimintatiloiksi. Ylläpidosta tulee vastaamaan rakennetun omaisuuden hallinta -palvelun ylläpito.

Hankesuunnitelma on laadittu tarveselvityksen mukaiselle 590 oppilaspaikalle käyttöasteella + 10% ja varhaiskasvatusviraston 210 tilapaikalle. Tarveselvitykset ovat liitteenä hankesuunnitelmassa. Hankesuunnitelman yhteydessä on tarkennettu tarveselvityksen yhteydessä annetut tiedot ja laadittu peruskorjausvaihtoehdon tilaohjelmaa soveltaen uudishankkeelle viitesuunnitelmat, joita on verrattu tavoitteelliseen huoneti-laohjelmaan ja pinta-alatavoitteeseen.

Hankkeesta ja kohteesta on neuvoteltu kaupunkisuunnitteluviraston, rakennusvalvontaviraston ja pelastuslaitoksen kanssa.

Laajuus

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle vuokrattavan rakennuksen osan hyötyala 5 590 (4170+1420) h^m². Huoneistoala on 7 000 (5365 + 1635) h^m².

Aikataulu ja kustannukset

Rakennuksen omistajan laatiman rakentamisaikataulun mukaan rakentaminen alkaisi purkutöillä 6/2018 ja tilat voitaisiin ottaa käyttöön 1/2020. Indeksikorjaamaton vuokra-arvio kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle on 24,48 euroa/m²/kk eli 171 360 euroa/kk eli 2 056 320 euroa vuodessa.

Arvioidut toiminnan käynnistämiskustannukset toimialalle ovat yht. 735 000 euroa, sisältäen myös käsityön laitteet ja varusteet. Luvut eivät sisällä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tietohallinnon hankintoja.

Päiväkodin ja koulun toiminta yhdessä rakennuksessa on toimintakustannuksiltaan taloudellinen ratkaisu. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala varautuu normaaleihin vuosittaisiin toimintakustannuksiin, joita ovat mm. palkka- ja henkilöstömenot, tarvikkeet, kuljetuspalvelut, ruokailu- ja siivouskustannukset sekä kouluisäntäpalvelut.

Terveys- ja hyvinvointivaikutukset

Esitetty suunnitelma on ratkaisu Lauttasaaren 2. ala-asteen tilantarpeeseen ja mahdollistaa opiskelun pysyvissä, avoimissa ja joustavissa oppimisen tiloissa. Päiväkoti Särjen korvaavat tilat toteutuvat uusiin ajanmukaisiin ja terveisiin tiloihin. Siten hankkeella on huomattavia sosiaalisia, henkisiä ja terveydellisiä vaikutuksia.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

29.05.2018

Lisätiedot

Ilari Suomalainen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 86492
ilari.suomalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lauttasaaren 2. ala-aste ja lpk_Työsuojelun yhteistoimintahenkilöstön lausunto
- 2 Lauttasaaren toinen a-a ja lpk hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 116

Jäsenen ja kahden varajäsenen valinta ammatillisen koulutuksen opiskeluoikeustoimikuntaan

HEL 2018-005388 T 00 00 02

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti myöntää eron ammatillisen koulutuksen opiskeluoikeustoimikunnan opiskelijoita edustavalle varsinaiselle jäsenelle ***** ja hänen henkilökohtaiselle varajäsenelle ***** sekä opiskeluhuollon henkilöstön edustajan ***** henkilökohtaiselle varajäsenelle ***** heidän jäsenyydestään sekä valita ***** tilalle opiskelijoita edustavaksi varsinaiseksi jäseneksi ***** ja ***** henkilökohtaiseksi varajäseneksi ***** Opiskeluhuollon henkilöstöä edustavan ***** henkilökohtaiseksi varajäseneksi lautakunta päättää valita ***** Kaikki valitaan vuoden 2018 joulukuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

Lisätiedot

Anu Kangaste, lakimies, puhelin: 310 87180
anu.kangaste(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hallintosäännön 15 luvun 1 momentin 1§:n 6 kohdan mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, ammatillisen koulutuksen opiskeluoikeustoimikunnan asettamisesta.

Uusien jäsenien valinta on tarpeen, koska opiskelijoita edustava varsinaisen jäsen ja henkilökohtainen varajäsen eivät ole enää oppilaitoksen opiskelijoita ja opiskeluhuollon henkilöstöä edustava henkilökohtainen varajäsen ei ole enää kaupungin palveluksessa.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja

29.05.2018

Asia/15

Arja Kukkonen

Lisätiedot

Anu Kangaste, lakimies, puhelin: 310 87180
anu.kangaste(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

29.05.2018

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114 ja 115 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 116 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

29.05.2018

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin kasvatus- ja koulutuslautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

29.05.2018

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Pia Pakarinen
puheenjohtaja

Jaana Lax
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Heikki Valmu

Fatim Diarra

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 01.06.2018.